

چکیده

مقدمه: شناخت صحیح از عوامل موثر بر تولید علم، مهم‌ترین قدم جهت تسریع شتاب علمی کشور و رسیدن به اهداف سند چشم‌انداز و نقشه جامع علمی کشور است. هدف پژوهش حاضر بررسی شناسایی عوامل مؤثر بر تولید علم در راستای تحقق اهداف دانشگاه‌های نسل سوم بود.

روش: در این پژوهش توصیفی-تحلیلی، جامعه پژوهش شامل کلیه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال ۱۴۰۰ به تعداد ۹۱۸ نفر بودند که با روش نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای، ۲۷۰ نفر از آن‌ها برای شرکت در پژوهش انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای بود که بر اساس بررسی متون طراحی شد. روایی پرسشنامه توسط متخصصان مطلوب گزارش شد و آلفای کرونباخ محاسبه شده برای پایایی پرسشنامه برابر ۰/۸۷ بود. پس از جمع‌آوری داده‌ها، اطلاعات به وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون t تک نمونه و فریدمن تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد از دیدگاه شرکت‌کنندگان به ترتیب عوامل انسانی، مدیریتی، فرهنگی و ساختاری مهمترین عوامل تولید علم هستند. همچنین تمامی مولفه‌های عوامل مدیریتی، ساختاری، فرهنگی و انسانی از نظر اعضای هیئت علمی در بحث تولید علم برای دستیابی به اهداف دانشگاه نسل سوم، تاثیرگذار بودند. مهم‌ترین چالش‌های تولید علم به ترتیب اولویت «عدم وجود انگیزه کافی برای پژوهش به دلیل تخصیص هزینه پایین به پژوهش و پایین بودن بودجه طرح‌های تحقیقاتی»، «عدم برابر سازی کار ساعت تحقیق با کار ساعت تدریس در دانشگاه علوم پزشکی ایران» و «کمبود زمان به علت دغدغه‌های شغلی در اعضای هیئت‌علمی» بودند.

نتیجه‌گیری: به طور کلی تمامی عوامل ذکر شده در بحث تولید علم برای رسیدن دانشگاه علوم پزشکی ایران به اهداف دانشگاه نسل سوم از دیدگاه اعضای هیئت علمی، تأثیرگذار بودند و چالش‌هایی نیز که بر سر راه تولید علم کاربردی وجود داشت تأیید شدند. بنابراین لازم است برای ارتقاء وضع موجود تولید علم در دانشگاه و پیشبرد اهداف دانشگاه‌های نسل سوم، تلاش‌های بیشتری صورت گیرد. توجه هرچه بیشتر به عواملی که در این پژوهش به آن‌ها اشاره شد، می‌تواند سبب بهبود این وضع گردد.

کلیدواژه‌ها: تولید علم، دانشگاه نسل سوم، دانشگاه کارآفرین